

ÎNCHEIERE

07 decembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului
Judecători

Tamara Chișca-Doneva
Ion Druță, Iuliana Oprea

soluționând chestiunea privind admisibilitatea recursurilor declarate de către Dub Maxim și Asociația Profesională „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicole”, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Dub Maxim împotriva Asociației Profesionale „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicole”, Bostan Ion și Bostan Ala privind încasarea prejudiciului material, moral și a cheltuielilor de judecată,
împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 16 iunie 2016,

C O N S T A T Ă :

La 30 aprilie 2014, Dub Maxim a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva Asociației Profesionale „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicole”, Bostan Ion și Bostan Ala privind încasarea prejudiciului material, moral și a cheltuielilor de judecată în mărime de 1 288 000 lei.

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat, că prin sentința Judecătoriai Edineț, menținută prin decizia Curții de Apel Bălți din 06 noiembrie 2013, Bostan Ion a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 al. 3), lit. a) Cod Penal, fiindu-i aplicată o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani cu suspendarea condițională a executării pedepsei aplicate pe un termen de probă de 3 ani.

Menționează reclamantul că Bostan Ion a fost recunoscut vinovat de faptul că, la 25 aprilie 2011 în jurul orelor 04:20, conducând automobilul de model „Honda Accord” cu număr de înmatriculare ED BA 373, încalcând Regulamentul Circulației Rutiere, s-a tamponat cu un alt automobil iar drept rezultat Dub Maxim, care se afla în automobil în calitate de pasager, a suferit leziuni corporale grave, periculoase pentru sănătate.

Concretizează reclamantul că, deoarece Bostan Ion nu a încheiat contract de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto, s-a adresat cu cerere către Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule privind încasarea despăgubirilor, însă a primit răspuns negativ.

Indică reclamantul că Bostan Ion cât și proprietarul automobilului Bostan Ala, se eschivează să-i achite cheltuielile legale de tratament, recuperare, îngrijire, prejudiciu moral și material.

Sușține reclamantul, că suportă dureri fizice, nu se poate deplasa de sine stătător, este ținut în căruciorul cu roțile și permanent are nevoie de îngrijire.

La 07 noiembrie 2014, reclamantul a depus cerere de concretizare a pretențiilor, solicitând încasarea din contul Asociației Profesionale „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicole” prejudiciul material în sumă de 350 000 lei, care include cheltuielile pentru deplasări la tratament în suma de 13 654, 74 lei, 21 530,40 lei pentru medicamente, pentru alimentare specială suma de 4 100, 30 lei, 7 440 euro pentru preparatul medicamentos „Tainam”, 1 800 lei pentru asistență juridică, pentru dispozitive speciale (veceu, bară, minge medicală, bicicletă) suma de 5 940 lei, pentru achitarea serviciului medical suma de 7 200,0 lei, pentru a doua procedură de reabilitare neurochirurgicală din septembrie 2011 până în decembrie 2013 suma de 14 360 lei, pentru scutece, șervețele sterile și apă suma de 14 057,0 lei, pentru alimentația specială conform prescripției medicale suma de 139 080, 00 lei, pentru recuperarea sănătății pe viilor 117 200 lei. De asemenea, solicită de la Bostan Ion și Bostan Ala încasarea costului coșului minim de consum pentru anul 2011 suma de 9 898 lei, pentru anul 2012 suma de 16 668 lei, pentru anul 2013 suma de 22 056 lei, prejudiciul moral în sumă de 800 000 lei și costul tratamentului peste hotare în sumă de 410 000 lei.

Prin hotărârea Judecătorei Edineț din 20.03.2015 s-a admis parțial acțiunea înaintată de Dub Maxim, s-a încasat din contul lui Bostan Ion în beneficiul lui Dub Maxim prejudiciul moral în mărime de 30 000 lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 1800 lei, s-a încasat din contul Asociației Profesionale „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicole” în beneficiul lui Dub Maxim despăgubirea de asigurare în mărime de 42 757, 39 lei, s-a încasat din contul Asociației Profesionale „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicole” în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 282, 72 lei, s-a încasat de la Bostan Ion în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 250 lei, în rest acțiunea a fost respinsă.

Pentru a hotărî astfel, instanța de fond s-a bazat pe cercetarea completă, a tuturor probelor prezente și a constatat că, cerințele invocate în acțiune se încadrează parțial în prevederile legii.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 15 aprilie 2015 Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule a depus apel, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea integrală a hotărârii contestate cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea înaintată de Dub Maxim să fie respinsă.

La 21 aprilie 2015, Dub Maxim a contestat hotărârea primei instanțe, solicitând casarea acesteia, cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea înaintată să fie admisă integral.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din data de 26 octombrie 2015 s-au respins apelurile declarate de către Dub Maxim și Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule și s-a menținut hotărârea Judecătorei Edineț din 20 martie 2015.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 02.03.2016 s-au admis recursurile declarate de către Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule și Dub Maxim, s-a casat decizia Curții de Apel Bălți din 26.10.2015 și s-a decis remiterea cauzei spre rejudecare.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 16 iunie 2016 s-a respins apelul declarat de Dub Maxim ca fiind neîntemeiat și s-a admis apelul declarat de Asociația Profesională „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule”. S-a modificat hotărârea Judecătorei Edineț din 20.03.2015 în partea reducerii cuantumului prejudiciului material încasat de la Asociația Profesională „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule ” de la 42 757, 39 lei la 2 500 lei. S-a micșorat

cuantumul taxei de stat încasat de la Asociația Profesională „Biroul Național al Asigurărilor de Autovehicole ” de la 1282, 72 lei la 270 lei. În rest hotărârea s-a menținut.

Pentru a hotărî astfel, instanța de apel a conchis că motivele invocate de Dub Maxim în cererea de apel nu și-au găsit reflectare de fapt în probele acumulate la materialele dosarului, argumentele formulate în cererea de apel sunt neîntemeiate.

Totodată, instanța de apel a conchis că conform prevederilor pct.10-11 din Hotărârea comisiei naționale a pieței financiare nr. 19/11 din 09.04.2009 cu privire la aprobarea Regulamentului privind Fondul de protecție a victimelor străzii, Asociația Profesională „Biroul Național al Asigurărilor de Autovehicole ” urmează să achite în beneficiul persoanei păgubite Dub Maxim din Fondul de protecție a victimelor străzii, cu titlu de compensație a prejudiciului material o sumă (franciză) cuantumul căreia nu poate depăși suma de 2 500 lei, fapt ce este expres prevăzut în actele normative.

Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, Dub Maxim a declarat recurs, prin care solicită admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel din 16.06.2016 și a hotărârii primei instanțe din 20.03.2016 cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea înaintată să fie admisă integral.

Instanța de recurs constată că, decizia instanței de apel din data de 16.06.2016 a fost recepționată de recurent la 01.07.2016. Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, prin prisma art. 425 CPC, consideră recursul depus la data de 17.08.2016 în termen.

La 11.11.2016, Asociația Profesională „Biroul Național al Asigurărilor de Autovehicole ” a declarat recurs prin care solicită repunerea în termen a recursului, admiterea recursului, casarea parțială a deciziei instanței de apel din 16.06.2016 și a hotărârii Judecătorei Edineț, cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie respinse cerințele invocate de Dub Maxim. De asemenea, a solicită restituirea cheltuielilor de judecată.

La 25.11.2016 și la 05.12.2016 Bostan Ion și Bostan Ala au prezentat referințe prin care solicită respingerea recursului înaintat de către Dub Maxim ca fiind lipsit de suport juridic.

În motivarea cererii de recurs, recurentul Dub Maxim a invocat neaplicarea normelor de drept material și procedural pertinente cauzei.

Examinând temeiurile de admisibilitate ale recursului în raport cu materialele pricinii civile, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Dub Maxim este inadmisibil din următoarele considerente.

Verificând motivele de casare invocate în cererea de recurs, Colegiul atestă că recurentul Dub Maxim indică argumente ce țin de dezacordul cu felul în care instanțele au apreciat înscrisurile probatoare și au constatat circumstanțele cauzei.

Nu pot fi reținute ca teme de admisibilitate aceste argumente, deoarece țin de reaprecierea probelor, fapt inadmisibil în recurs.

În speță, Colegiul menționează că, recursul în cauză conține obiecțiile de fapt și de drept, care deja au fost obiect de studiere și verificare de către instanțele ierarhic inferioare, primind o apreciere corespunzătoare.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei, în modul în care este garantat de articolului 6 § 1 al Convenției.

Drept urmare, se reține că argumentele invocate în recurs nu pot constitui temei de admitere a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, așa cum formal invocă Dub Maxim și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

Astfel, Colegiul constată că argumentele invocate de recurent nu pot constitui temei de casare a deciziei recurate, or, acestea nu se încadrează în cele expres stabilite la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Potrivit prevederilor art. 432 alin. (1) CPC RM, părțile și alți participanți la proces sânt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC RM cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Totodată, potrivit jurisprudenței Curții Europene, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, pe când în recursul declarat de către Dub Maxim asemenea aspecte nu se regăsesc.

Din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Dub Maxim ca inadmisibil.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție studiind recursul declarat de Asociația Profesională „Biroul Național al Asigurărilor de Autovehicole” ajunge la concluzia că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 433 lit. b) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art.434.

În acest sens, potrivit art. 434 CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Instanța de recurs conchide că recursul declarat de Asociația Profesională „Biroul Național al Asigurărilor de Autovehicole” urmează a fi declarat inadmisibil din motivul că este depus cu omiterea termenului de declarare a recursului.

Astfel, instanța de recurs apreciază critic argumentul recurentului precum că cu decizia recurată a luat cunoștință la 26.10.2016, deoarece materialul probator al cauzei demonstrează în mod cert că copia deciziei motivate a instanței de apel din 16.06.2016 a fost adusă la cunoștință recurentului - Asociația Profesională „Biroul Național al Asigurărilor de Autovehicole” la 30.06.2016 (f.d. 52).

În același timp, instanța de recurs constată că este neîntemeiată cerința recurentului de a considera recursul depus în termen.

Potrivit art. 116 alin. (1) CPC, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

(3) La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Astfel, instanța de recurs constată că recurentul nu a probat imposibilitatea depunerii în termen a recursului, ci doar a solicitat instanței de a considera recursul depus în termen.

În lumina considerațiunilor relevate supra, recursul declarat de Asociația Profesională „Biroul Național al Asigurărilor de Autovehicole” la 11.11.2016 împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 16.06.2016 nu se încadrează în termenul de 2 luni prevăzut de lege, care este un termen de decădere și nu poate fi restabilit, ceea ce constituie temei în conformitate cu art.433 lit. b) CPC de a considera recursul inadmisibil.

Se reiterează că o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea standardelor înserate în Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea recursului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

În conformitate cu art. 269-270, 432, 433 lit. a), 433 lit. b) , 440 alin. (1) CPC al RM, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

D I S P U N E:

Recursurile declarate de către Dub Maxim și de către Asociația Profesională „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicole” se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului

Tamara Chișca-Doneva

Judecători

Ion Druță

Iuliana Oprea